

Oponentský posudek

Magdalena Ochmanová, *Zahraniční kulturní instituty v Praze, diplomová práce, HAMU Praha 2020*

Ve své diplomové práci se Magdalena Ochmanová soustředila na téma, ke kterému našla během svého studia a zejména během pobytu v zahraničí silný osobní vztah. Téma zahraniční spolupráce v kulturní oblasti s paralelou a konfrontací s diplomacií a systémem vztahů mezi jednotlivými členskými státy EU je velmi aktuální. Autorka se na zvládnutí tohoto širokého tématu s přesahem do oblasti historie mezinárodních vztahů a dalších disciplín velmi kvalitně připravila, jak o tom svědčí seznam citované a užití literatury. Přes to všechno si zachovává od svých zdrojů kritický odstup a dovede s nimi i polemizovat. V každém případě však autorka obecný úvod své práce s těžištěm v kapitolách 2 a 3 zvládla s jistotou a s potřebnou mírou zobecnění a „vytažení“ důležitých skutečností. V tomto smyslu tvoří tato prolegomena zajímavý vhled do problematiky diplomacie, měkké a tvrdé moci států a kulturní diplomacie. Magdalena Ochmanová pracuje i velmi srozumitelným jazykem, pokud cituje, není to zbytečné nadužívání příslušných autorit, ale dokumentace určitého pojetí. I ona sama je reprezentantem určitého pohledu na EU, její smysl a úlohu. Mám je několik drobných připomínek, spíše formálního rázu. Na str. 15 cituje zřejmě z práce Nekolného názory M. Cikánka, což není žádný nedostatek nebo chyba, jen by mělo být zřejmé, že se jedná o citaci citace. Samozřejmě ekonomická úloha a povaha umění, například hudby byla už známá a velmi dobře „využívána“ od osmnáctého století, ekonomický rozměr umění a kultury tedy není nutno zdůrazňovat jako něco pronikavě nového nebo objevného. Rovněž problém „jednotné národní homogenity“ (str. 25) bych doporučoval formulovat opatrněji, je otázkou zda bude tento trend opravdu permanentně sílit. Rovněž termín „populistické hnutí“ (str. 25) sice frekventuje ve veřejném prostoru jako něco zcela zřejmého, ale při snaze o bližší definici narážíme na řadu nejrůznějších často i protikladných výkladů. Uvědomuji si však, že zpracovat v takovém rozsahu a záběru tak stručný, koncisní a velmi zdařilý úvod není jednoduché a moje poznámky byly jen zcela dílčí, celek je zpracován a interpretován velmi logicky, přesně a přesvědčivě. Souhlasím s názorem autorky (str. 39), že hranice mezi propagandou a PR může být velmi tenká a místy až prostupná, ano, dovedu si představit i čistě ne-etické PR, které se v ničem neliší od ne-etické propagandy.

Čtvrtá část práce podává jasný a přesný přehled situace v hlavním městě Praze, je pečlivě zpracována a svědčí o důkladné práci autorky se všemi zdroji, závěr práce jen potvrzuje, že autorka pracovala cílevědomě, využila obdivuhodný počet nejrůznější, často cizojazyčné literatury.

Práci jako celek považuji za nesmírně zdařilou, užitečnou a určitě by bylo dobré její části publikovat i mimo HAMU. Jako každé zdařilá práce inspiruje a provokuje k dalším otázkám – jak je to s náklady na kulturní diplomacii, jak je to ve srovnání s „diplomacii sportovní“ – náklady, účinnost. Umění, kultura a sport jako nástroj nebo symbol nebo součást národní identity, to vše jsou však již otázky mimo rozsah a zaměření této skvěle napsané práce. Přesto bych rád s její erudovanou autorkou o těchto věcech v rámci obhajoby debatoval.

Navrhuji hodnocení A

Praha 4. května 2020

Prof. PhDr. Jiří Štílec, CSc